

42006A1117(01)

C 279/2

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

17.11.2006

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД ЧРЕЗ СПАЗВАНЕ НА ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ ПРИ ОБРАБОТКА И ИЗПОЛЗВАНЕ НА КРИСТАЛЕН СИЛИЦИЕВ ДИОКСИД И ПРОДУКТИ, СЪДЪРЖАЩИ КРИСТАЛЕН СИЛИЦИЕВ ДИОКСИД

(2006/С 279/02)

Приложенията към настоящото споразумение са публикувани на сайта: www.nepsi.eu

- (1) Като имат предвид, че кристалният силициев диоксид е широко разпространен в природата и съставлява приблизително 12 % от земната кора. Кристалният силициев диоксид се съдържа в естествен вид в няколко други минерала и минерални продукти.
- (2) Като имат предвид, че промишлеността използва големи количества от две от кристалните форми на силициевия диоксид — кварц и кристобалит. И двете се търгуват във вид на пясък, който е зърнест материал, или на брашно, съдържащо частици, по-фини от 0,1 милиметра.
- (3) Като имат предвид, че кристалният силициев диоксид и материали/продукти/суровини, съдържащи кристален силициев диоксид, се използват в голям брой индустрии, включително, но не само химическа, керамична, строителна, козметична, стъкларска, развлекателна, метална, фармацевтична и инженерна промишленост, както и за производство на перилни препарати, в електрониката, леярството, градинарството, за покрития, включително боя, а също така и като средство за филтрация в няколко индустрии.
- (4) Като имат предвид, че Научният комитет за пределно допустими граници на експозиция на химични агенти при работа (SCOEL) към Европейската комисия ⁽¹⁾ достигна до извода, наред с другото, че „основна последица от вдишването на кварцов прах е заболяването силикоза. Налице е достатъчно информация, за да се направи заключението, че относителният риск от рак на белия дроб е завишен при хората със силикоза (и очевидно не е завишен при работници, които не страдат от силикоза, подложени на експозиция от кварцов прах в каменоломни и в керамичната индустрия). Затова превенцията на появата на силикоза също ще намали риска от рак. Тъй като не може да се определи точен праг на развиване на болестта силикоза, намаляването на излагането на вредния фактор ще намали риска от силикоза.“
- (5) Като имат предвид, че изглежда са налице доказателства за това, че в различните индустрии степента на експозиция на кварцовия прах е различна.
- (6) Като имат предвид наличието на много смесени фактори в епидемиологията на рака на белия дроб, например тютюнопушене, радон, полициклични ароматни въглеводороди.
- (7) Като имат предвид, че в момента на равнище ЕС липсва пределно допустима граница на експозиция на кварцов прах при работа, а националните пределно допустими граници на експозиция при работа са различни.
- (8) Като имат предвид, че кварцовият прах се различава в много отношения — включително поради това, че е широко разпространен в природата — от ситуациите, които обикновено се разглеждат в законодателството относно безопасните условия на труд. В тази връзка настоящото споразумение, което в много отношение е уникално, е подходящ инструмент за регламентиране на експозицията на този химичен агент.
- (9) Като имат предвид, че страните действат с твърдото убеждение, че настоящото споразумение ще допринесе за защита на работните места и осигуряване на икономическото бъдеще на секторите и предприятията.
- (10) Като имат предвид, че страните ще положат всички усилия за прилагане на настоящото споразумение от всички предприятия в секторите, които представляват.
- (11) Като имат предвид, че страните по настоящото споразумение действат в съответствие с член 139, параграфи 1 и 2 от Договора за създаване на Европейската общност.

Като взеха предвид посоченото по-горе, страните сключват следното Споразумение за здравословни условия на труд чрез спазване на добрите практики при обработка и използване на кристален силициев диоксид и продукти, съдържащи кристален силициев диоксид.

Член 1

Цели

Настоящото споразумение си поставя следни цели

- защита на здравето на работниците и други лица, които по повод на работата си са подложени на експозиция на респирабилен кварцов прах от материали/продукти/суровини, съдържащи кристален силициев диоксид,

(¹) SCOEL SUM Doc-94 — окончателен, върху кварцов прах, юни 2003 г.

- ограничаване до минимум на експозициите на респирабилен кварцов прах на работното място чрез прилагане на добрите практики, предвидени в настоящото споразумение с оглед превенция, премахване и намаляване на професионалните рискове за здравето, свързани с респирабилен кварцов прах,
- увеличаване на познатието за потенциалното въздействие на респирабилния кварцов прах върху здравето и за добрите практики.

Член 2

Обхват

1. Настоящото споразумение е насочено към производството и използването на респирабилен кристален силициев диоксид, както и материали/продукти/суровини, съдържащи кристален силициев диоксид, което потенциално може да доведе до експозиция на респирабилен кварцов прах. В приложение 5 към настоящото споразумение е представено описание на съответните индустрии.
2. В приложното поле на настоящото споразумение са включени спомагателни дейности, като обработка, съхранение и транспорт. Същото се прилага и за мобилните работни места. Настоящото споразумение може да предвижда специални правила за мобилните работни места.
3. Настоящото споразумение се прилага по отношение на страните, работодателите и работниците/служителите, определени и посочени в него.

Член 3

Определения

1. „Работодател(и)“ означава отделните предприятия, пряко или непряко представлявани от страните по настоящото споразумение, представляващи индустриата.
2. „Работници/служители“ означава работниците/служителите, пряко или непряко представлявани от страните по настоящото споразумение, представляващи работниците/служителите, които могат редовно или по конкретен повод да бъдат подложени на експозиция на кварцов прах. Под „работници/служители“ се разбира работници на непълно или пълно работно време или с договор за определен срок, както и други работници, които действат под прекия надзор на работодателя (например командировани/изпратени на работа в друго предприятие).
3. „Представители на работниците“ означава представители на работниците, на които е възложена изрична отговорност за безопасните и здравословни условия на труд: всяко лице, което е избрано или определено в съответствие с националното законодателство и/или практики да представлява работниците при възникване на проблеми, свързани с безопасните и здравословни условия на труд.
4. „Страни“ означава страните, подписали настоящото споразумение.
5. „Респирабилен кварцов прах“ означава фракцията на масата на инхалабилните частици кристален силициев диоксид, проникващи в тръбите, през които преминава въздухът. Респирабилната конвенция, която представлява целева спецификация за вземане на проби от инструменти, е определена съгласно параграф 5.3.3 от Европейския стандарт за измерване частиците в атмосферния въздух EN 481 на работното място — определение за размера на фракциите за измерване на носени от въздуха частици.
6. „Добри практики“ означава общите принципи от Директива 89/391 и раздел II от Директива 98/24, разработени и показани в приложение 1 към настоящото споразумение, което подлежи на периодична актуализация.
7. „Обект“ означава оперативна единица, в която се среща респирабилен кварцов прах. Съхраняването и транспортирането се смятат за отделни обекти, освен ако не са свързани с производство или използване на обекта. Мобилните работни места също се смятат за обекти.
8. „Неприлагане“ означава неспазването на споразумението, включително добрите практики, определени в параграф 6 по-горе, водещо до по-голяма експозиция на работниците на респирабилен кварцов пясък с последващ риск за здравето, който е могъл да бъде избегнат при спазване на добрите практики.
9. „Национални практики“ означава издадени от компетентните органи или съгласувани с индустриата насоки или стандарти, които не са нито закони, нито подзаконови актове.

Член 4

Принципи

1. Страните си сътрудничат с оглед задълбочаване на познанията за въздействието на респирабилния кварцов прах върху здравето, по-специално чрез изследователска работа, наблюдение и разпространение на добри практики.
2. Страните признават, че има необходимост от Европейска стратегия за превенция на рисковете от респирабилен кварцов прах. Това обаче не означава, че подписването на настоящото споразумение следва да се смята за признаване на неконтролираната експозиция в съответния сектор или на действителната експозиция в целия сектор.
3. Страните признават, че основните принципи на Директива 89/391 и Директива 98/24 за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място остават приложими във всички случаи (включително по-специално член 4: определяне и оценка на риска от опасни химични агенти; член 5: предотвратяване на риска; член 6: мерки за специфична защита и превенция; член 7: мерки за справяне със злополуки, произшествия или извънредно положение; член 8: информация и обучение на работниците).
4. Страните се договарят, че кристалният силициев диоксид и материалите/продуктите/суровините, съдържащи кристален силициев диоксид, както са допълнително описани в приложение 5 към настоящото споразумение, са основни, полезни и често незаменими компоненти/съставки за голям брой индустриални и други професионални дейности, допринасящи за защита на работните места и осигуряващи икономическото бъдеще на секторите и предприятията, и че тяхното производство и широкоспектърната им употреба трябва да продължат.
5. Страните се договарят, че прилагането на „добрите практики“, посочени в приложение 1 към настоящото споразумение, ще има ефективен принос за управлението на риска чрез превенция или, когато това е непостижимо понастоящем, да се сведе до минимум експозицията на респирабилен кварцов прах чрез прилагане на подходящи мерки за превенция и защита в изпълнение на раздел II от Директива 98/24.
6. Настоящото споразумение не се накърнява задължението на работодателите и работниците да спазват националното и европейското законодателство в областта на здравословните и безопасни условия на труд.
7. Доколкото националните практики са по-строги от изискванията на настоящото споразумение, работодателите и работниците ще се придържат към тези национални практики.

Член 5

Добри практики

1. Страните съвместно приемат добрите практики, посочени в приложение 1 към настоящото споразумение.
2. Работодателите и работниците, както и представителите на работниците съвместно полагат всички възможни усилия за прилагането на добрите практики на ниво обект, доколкото са приложими към него, включително във връзка с лица, които не са работници, но по повод работата им са подложени на експозиция в обектите, например изпълнители по договори (например чрез включване на добрите практики като част от договорните спецификации по целесъобразност).
3. Приложение 1 може да бъде адаптирано в съответствие с процедурата по приложение 7.
4. Работниците поемат ангажимент да организират периодично обучение, като всички работници вземат участие в това периодично обучение с оглед прилагането на добрите практики. ⁽¹⁾

Член 6

Наблюдение

1. Всеки обект създава система за наблюдение на прилагането на добрите практики. За тази цел работодателят определя работник/служител (например ръководител на екип на обекта), който контролира прилагането на добрите практики за всеки обект. При поискване работникът/служителят докладва на определеното по параграф 2 лице.

⁽¹⁾ Виж член 13 от Директива 89/391.

2. Работодателят определя лице в съответствие с разпоредбите на член 7 от Директива 89/391, което да следи редовно прилагането или неприлагането на добрите практики. Това лице поддържа връзка с лицата по параграф 1 съгласно график/процедура, създадени под негово ръководство, след консултации със съвета по условия на труд на предприятието и представителите на работниците, по целесъобразност.

3. По отношение на наблюдението на съдържанието на прах работодателите следват съответния(те) протокол(и) за наблюдение на съдържанието на прах, посочен(и) в приложение 2. Този(тези) протокол(и) може(могат) да бъде(ат) адаптиран(и) към специфичните нужди на по-малки обекти и може(могат) да допуска(т) случаен подбор на обекти в случай на множество по-малки обекти в определени сектори.

Член 7

Докладване, подобряване

1. Работодателите и работниците/служителите, с подкрепата на представителите на работниците, съвместно и непрекъснато се стремят да спазват добрите практики и да подобряват тяхното прилагане.

2. Работодателите докладват за прилагането/неприлагането и постигнатите подобрения чрез лицето, определено по член 6, параграф 2, веднъж на две години, като първото докладване е през 2008 г. (докладване на данни за 2007 г.).

Формата на докладване се изработва съвместно от страните като приложение 3 към настоящото споразумение.

3. Страните се договарят, че за срока на действие на настоящото споразумение броят на случаите на неприлагане на добрите практики постепенно ще намалява за всеки работодател, освен ако броят на случаите на неприлагане на добрите практики е такъв, че не позволява по-нататъшно подобряване, като в този момент работодателят следва да положи всички усилия за запазване на съществуващото положение.

4. Докладването по параграф 2 се извършва чрез съответната страна до Съвета на консолидирана основа. Въпреки това списък на обектите, които повторно се окажат в положение неизпълнение, се прилага към консолидирания доклад.

Член 8

Съвет

1. Принцип

Основната цел на Съвета е да посочва съществуващите проблеми и да предлага възможни решения. Съветът е единственият орган, който има изключителни правомощия да осъществява надзор върху прилагането и тълкуването на споразумението.

2. Задачи

Най-късно до 30 юни на следващата година Съветът разглежда докладите по член 7 и издава обобщен доклад, в който се обобщават прилагането, неприлагането и подобряването, като се съобщава степента на прилагане/неприлагане във всеки сектор от индустрията, причините за това и в тази връзка се формулират препоръки. Обобщеният доклад се предава на страните и техните членове, Европейската комисия и националните органи, отговарящи за безопасните условия на труд, като се обозначава с гриф „поверителна/чувствителна стопанска информация“. При желание се предоставя на обществеността резюме на доклада. През юни 2007 г. обобщеният доклад следва да бъде в различен формат, като представи в обобщен вид, въз основа на получената от страните информация, състоянието на прилагането и подготовката за първото докладване, което ще бъде през 2008 г.

В случай на повторно неприлагане в резултат на повторно и неоснователно бездействие при въвеждане на корективни действия Съветът взема решение за предприемане на мерки за справяне с тези ситуации.

В допълнение към изброените по-горе задачи Съветът има и следните задачи: а) обсъждане и разрешаване на въпроси от значение за действието на споразумението; б) разрешаване на спорове и въпроси, свързани с тълкуването на настоящото споразумение, включително въпроси, поставени от отделните страни, работодатели и работници/служители; в) издаване на препоръки относно евентуални преразглеждания на настоящото споразумение; г) съобщаване на трети лица; д) адаптиране на добрите практики в съответствие с приложение 7.

3. Състав

Съветът се състои от представители на страните, назначени първоначално от тях в деня на подписване на споразумението за срок четири години, равен брой представители на работодателите и работниците/служителите. Едновременно с това или впоследствие страните могат да назначат един заместник на всеки член на Съвета, който може да присъства като наблюдател без право на изказване или да заменя членовете на Съвета при необходимост винаги с оглед осигуряване на приемственост и подходящ експертен опит. Съставът на Съвета следва да бъде такъв, че да позволява практическото осъществяване на функциите му, като се определя с максимален брой 30 (т.е. 15/15) членове, включително председателите по член 3 от приложение 6. Ако някоя от страните се оттегли, откаже от споразумението или прекрати съществуването си, или ако нова страна се присъедини към него по време на мандата на Съвета, страните променят съответно състава на Съвета в съответствие с новите обстоятелства при спазване на посочения по-горе максимален брой членове. Страните, които не са представени в Съвета като членове или заместник-членове, имат право да бъдат изслушани от Съвета и да присъстват на разискванията по поставения от тях въпрос. Правилата за работа на Съвета са определени в приложение 6 към настоящото споразумение.

4. Вземане на решения

Съветът се стреми към вземане на решения с консенсус. При липса на консенсус решенията на Съвета се вземат с двойно квалифицирано мнозинство от 75 % от гласовете, предоставени съответно на представителите на работниците/служителите и на представителите на работодателите. Например ако Съветът се състои от 30 членове (15 от страна на работниците/служителите и 15 от страна на работодателите), се изисква мнозинство от 12 гласа от всяка страна.

5. Секретариат

Съветът се подпомага логистично от секретариат, създаден от страните към момента на подписване на споразумението.

Член 9

Поверителност

1. Устните и писмените съобщения между страните и техните членове относно прилагането на настоящото споразумение остават поверителни и не могат да бъдат достояние на трети лица, освен ако е предвидено правно задължение за разкриване.
2. Разпоредбата за поверителност, предвидена в параграф 1, не се прилага по отношение на:
  - обобщения доклад, който се изпраща единствено на лицата и организациите, изброени в член 8, параграф 2,
  - резюмето, което може да бъде достояние на трети лица,
  - необходимите съвместни контакти на председателите на Съвета с трети лица,
  - необходимото разпространение на информация от страните до техните членове, доколкото тези членове са заинтересувани от разкритата информация.
3. Данните на дружествата, поименно посочени в докладите, могат да бъдат разкривани единствено пред членовете на заинтересуваните страни, освен ако Съветът реши друго съгласно член 8, параграф 2. Получателите на информацията следва да са поели задължение за същото ниво на поверителност, определено в настоящото споразумение.
4. Нарушенията на параграфи 1 и 3 дават право на засегнатата страна и/или нейните членове да предприемат правни действия в съответствие с националното гражданско законодателство.

Член 10

Здравен надзор

Органът по трудова медицина или равностоен вътрешен или външен орган, определен за съответния обект, определя в съответствие с националните нормативни актове, член 10 от Директива 98/24 и Протокола за здравен надзор, описан в приложение 8, обхвата на медицинските прегледи, които следва да се извършват.

Член 11

Изследвания — събиране на данни

Страните обсъждат пропуски в изследванията и данните и правят препоръки по отношение на изследвания, включително по отношение на по-безопасни продукти или процеси, които задължително подлежат на оценка на риска, преди да бъдат пуснати в употреба. Страните отправят препоръки и за проекти за събиране на данни, които да се осъществяват в бъдеще. Списък на предишни проекти за проучвания е приложен към приложение 4.

Член 12

Срок — преразглеждане

1. Настоящото споразумение е в сила за срок от най-малко четири години и автоматично се подновява за последователен двугодишен период. Страните имат право да се оттеглят от участие в споразумението с предизвестие от една година.
2. Настоящото споразумение прекратява действието си в момента, в който всички страни по него престанат да бъдат представителни за съответните сектори на промишлеността, или ако по-малко от две страни, едната представляваща работодателите, а другата — работниците/служителите в един и същ сектор на промишлеността, останат страни по него.
3. Страните имат право да се оттеглят от участие в споразумението по всяко време без предварително уведомление, ако насрещната страна от съответния сектор на промишлеността престане да бъде страна по споразумението или вече не е представителна („взаимност“).
4. Ако бъде предложено бъдещо законодателство на ЕС, свързано със силициев диоксид, страните ще се срещнат, за да направят оценка на въздействието на предложеното законодателство върху настоящото споразумение.

Член 13

Промяна в страните

1. Настоящото споразумение е отворено за присъединяване на други страни.
2. Настоящото споразумение е задължително за правоприемниците на страните.

Член 14

Разни

1. Настоящото споразумение не поражда права и задължения, различни от уговорените в него.
2. Спорове и претенции във връзка с тълкуването и прилагането на настоящото споразумение се решават изключително от Съвета и поради особеното естество на настоящото споразумение са изключени от подведомствеността на местните национални съдилища. Всякакви други спорове и претенции във връзка с настоящото споразумение се подчиняват на правото и юрисдикцията на страната по обичайно местопребиваване на ответника(ответниците), на компетентния местен съд по обичайно местопребиваване на ответника(ответниците).
3. Настоящото споразумение се превежда на всички официални езици на ЕС. Задължителна сила при тълкуването има английската редакция.
4. При несъответствие между добрите практики и по-строгите национални практики в конкретна правна система придържането към националните практики по смисъла на член 4, параграф 7 не представлява положение на неприлагане по член 3, параграф 8.

Член 15

Влизане в сила

Настоящото споразумение влиза в сила шест месеца след подписването му от първите две страни, едната представляваща работодателите, а другата — работниците/служителите от един и същ сектор на промишлеността, при условие че споразумението е било преведено на всички официални езици на ЕС.

- Приложение 1 [Наръчник за добри практики]
- Приложение 2 [Протокол за наблюдение на съдържанието на прах]
- Приложение 3 [Форма на докладване]
- Приложение 4 [Списък на изследователски проекти]
- Приложение 5 [Описание на индустрии]
- Приложение 6 [Съвет — Секретариат]
- Приложение 7 [Процедура за адаптиране на добрите практики]
- Приложение 8 [Протокол за здравен надзор за силикоза]

Сключено на 25 април 2006 година.

От:

- APFE — Европейска асоциация на производителите на стъклени влакна
- BIBM — Международно бюро за предварително отлят бетон
- CAEF — Европейска леярска асоциация
- CEEMET — Съвет на европейските работодатели от металообивната, инженерната и технологичната промишленост
- CERAME-UNIE — Европейски керамични индустрии
- CEMBUREAU — Европейска циментова асоциация
- EMCEF — Европейска федерация на работещите в минната, химическата и енергийната промишленост
- EMF — Европейска федерация на металорботниците
- EMO — Европейска организация на зидаромазаческите дружества
- EURIMA — Европейска асоциация на производителите на изолации
- EUROMINES — Европейска асоциация на минните индустрии
- EURO-ROC — Европейска и международна федерация на индустриите, добиващи природни диаманти
- ESGA — Европейска асоциация на производителите на специални стъкла
- FEVE — Европейска федерация на производителите на стъклен амбалаж
- GEPVP — Европейска асоциация на производителите на плоско стъкло
- IMA-Europe — Асоциация на производители на промишлени минерали
- UEPG — Европейска асоциация на производителите на инертни материали
-